

Это цифровая копия книги, хранящейся для потомков на библиотечных полках, прежде чем ее отсканировали сотрудники компании Google в рамках проекта, цель которого - сделать книги со всего мира доступными через Интернет.

Прошло достаточно много времени для того, чтобы срок действия авторских прав на эту книгу истек, и она перешла в свободный доступ. Книга переходит в свободный доступ, если на нее не были отданы авторские права или срок действия авторских прав истек. Переход книги в свободный доступ в разных странах осуществляется по-разному. Книги, перешедшие в свободный доступ, это наш ключ к прошлому, к богатствам истории и культуры, а также к знаниям, которые часто трудно найти.

В этом файле сохранятся все пометки, примечания и другие записи, существующие в оригинальном издании, как минимум о том долгом пути, который книга прошла от издателя до библиотеки и в конечном итоге до Вас.

Правила использования

Компания Google гордится тем, что сотрудничает с библиотеками, чтобы перевести книги, перешедшие в свободный доступ, в цифровой формат и сделать их широкодоступными. Книги, перешедшие в свободный доступ, принадлежат обществу, а мы лишь хранители этого достояния. Тем не менее, эти книги достаточно дорого стоят, поэтому, чтобы и в дальнейшем предоставлять этот ресурс, мы предприняли некоторые действия, предотвращающие коммерческое использование книг, в том числе установив технические ограничения на автоматические запросы.

Мы также просим Вас о следующем.

- Не используйте файлы в коммерческих целях.
Мы разработали программу Поиск книг Google для всех пользователей, поэтому используйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- Не отправляйте автоматические запросы.
Не отправляйте в систему Google автоматические запросы любого вида. Если Вы занимаетесь изучением систем машинного перевода, оптического распознавания символов или других областей, где доступ к большому количеству текста может оказаться полезным, свяжитесь с нами. Для этих целей мы рекомендуем использовать материалы, перешедшие в свободный доступ.
- Не удаляйте атрибуты Google.
В каждом файле есть "водяной знак" Google. Он позволяет пользователям узнать об этом проекте и помогает им найти дополнительные материалы при помощи программы Поиск книг Google. Не удаляйте его.
- Делайте это законно.
Независимо от того, что Вы используете, не забудьте проверить законность своих действий, за которые Вы несете полную ответственность. Не думайте, что если книга перешла в свободный доступ в США, то ее на этом основании могут использовать читатели из других стран. Условия для перехода книги в свободный доступ в разных странах различны, поэтому нет единых правил, позволяющих определить, можно ли в определенном случае использовать определенную книгу. Не думайте, что если книга появилась в Поиске книг Google, то ее можно использовать как угодно и где угодно. Наказание за нарушение авторских прав может быть очень серьезным.

О программе Поиск книг Google

Миссия Google состоит в том, чтобы организовать мировую информацию и сделать ее всесторонне доступной и полезной. Программа Поиск книг Google помогает пользователям найти книги со всего мира, а авторам и издателям - новых читателей. Полнотекстовый поиск по этой книге можно выполнить на странице <http://books.google.com/>

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

slav
5065
2.14.50

HD WIDENER

HW RIPPY ◊

Slav 5065.2.14.50

HARVARD COLLEGE
LIBRARY

THE GIFT OF
PETER
SLUSARCHUK

1953

ВИБІР ПОЕЗІЙ

ІВАНА ФРАНКА

З портретом

Ціна 12 центів.

PETER SLUSARCHUK
260 HANOVER ST.
BOSTON, MASS.
SALEM, Mass.

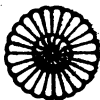
Накладом друкарні М. Галька і Г. Лесюка
126 DERBY Street
1908

ALBANY
JAN 10 1883
LIBRARY

ВИБІР ПОЕЗІЙ

ІВАНА ФРАНКА

З портретом

Ціна 12 центів.

PETER SLUSARCHUK
260 HANOVER ST.
BOSTON, MASS.

SALEM, Mass.

Накладом друкарні М. Галька і Г. Лесюка
126 DERBY Street
1908

Slav 5065.2.14.50

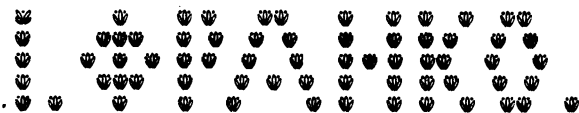

HARVARD
UNIVERSITY
LIBRARY
APR 21 1954

І. Франко.

Народе мій, замучений, розбитий,
Мов паралітик той на роздорожу,
Людским призирством, ніби струпом
(вкритий!

Твоім будущим душу я трівожу;
Од сорому, який нащадків пізних
Палитиме, заснути я не можу.

Невже тобіна таблицях залізних
Записано в сусідів бути гноэм,
Тяглом у поїздах їх бистроїздних?

Невже по вік уділом буде твоім
Укрита злість, облудлива покірність
Усякому, хто зрадою й розбоэм

Тебе скував і запряг на вірність?
Невже тобі лиш не судилось діло,
Щоб виявило твоїх сил безмірність?

Невже за дармо стільки серць горіло
До тебе найсвятійшою любов'ю,
Тобі офіруючи душу й тіло?

Задармо край твій весь политий кров'ю
Твоїх борців? Йому вже не пишаться
У красоті, свободі і здоров'ю?

Задармо в слові твоєму їскряться
І сила, й м'яккість. дотеп і потуга
І все, чим може вгору дух піднятися?

Задармо в пісні твоїй ллється туга
І сміх дзвінкий і жалоці кохання,
Надій і втіхи світляная смуга?

О, ні! Не самі сльози і зітхання
Тобі судились! Вірю в силу духа
І в день воскресний твого повстання.

О, якби пісню вдать, що слова слуха,
І слово вдать, що в хвилю ту блаженну
Вздоровлює й огнем живущим буха!

О, якби пісню вдать палку, натхненну,
Що мільйони порива з собою,
Окрилює, веде на путь спасенну!

Якби!... Та нам, знесиленим журбою,
Роздертим сумнівами, битим сльозом,—
Не нам тебе провадити до бою!

Та прийде час, і ти огнистим видом
Засяєш у народів вольних колі,
Труснеш Кавказ, впережешся Бескидом,

Покотиш Чорним Морем гомін волі,
І глянеш, як хазяїн домовитий
По своїй хаті і по своїм полі.

Приймиж цей спів, хоч тугою повитий,
Та повний віри; хоть гіркий, та вільний;
Твоїй будущині задаток слізми злитий,

Твоєму генію мій скромний дар весільний.

КАМЕЇЯРІ.

Я бачив дивний сон: немов передо мною
Безмірна, та пуста, і дика площина,
А я, прикований ланцем залізним стою
Під височенною гранітною скалою,
А далі тисячі таких самих, як я.
У кожного чоло життя і жаль порили,
І в оці кожного горить любови жар,
І руки в кожного ланци, мов гадь, обвили.
А плечі вниз усі вони схилили,
Бо давить всіх одини страшний якийсь
(тягарь.

У кожного в руках тяжкий залізний молот,
І голос сильний нам з гори, мов грім гремить,
„Лукайте цю скалу! Нехай ні жар, ні холод
Не спинить вас! Зносить і труд, і спрагу,
(і голод

Бо вам прзначено скалу оцю розбити.”
І всі ми, як один, підняли в гору руки,
І тисячі молотів о камінь загуло,
І в тисячні боки росприскалися штуки
Та відривки скали; ми з силою роспуки
Раз по-раз гримали о камяне чоло.
Мов водопаду рев, мов битви гук кривавий

Так наші молоти греміли раз-у-раз,
І пядь за пядею ми місця здобували;
Й хоч не одного там калічили ті скали,
Ми далі йшли, ніщо не спинювало нас.
І кождий з нас те знав, що слави нам не
(буде,
Ні пам'яті в людей за цей кривавий труд,
Що аж тоді підуть по цій дорозі люде,
Як ми проб'єм її та порівнаєм всюди,
Як наші кости тут під нею зогниють.
Та слави людської ми зовсім не бажали,
Бо не герої ми і не багатирі...
Ні, ми невольники хоч добровільно взяли
На себе пута. Ми рабами волі стали:
На шляху поступу ми лиш каменярі.
І всі ми вірили, що своїми руками
Розіб'ємо скалу, роздробимо граніт;
Що кров'ю власною і власними кістками
Твердий змуруємо гостинець, і за нами
Прийде нове життя, добро нове у світ.
І знали ми, що там далеко десь у світі,
Котрий ми кинули для праці, поту й мук,
За нами сльози ллють мами, жінки і діти,
Що други й недруги гнівнії та сердиті
І нас, і намір наш, і діло те клянуть.

Ми знали це, і в нас нераз душа боліла
І серце рвалося і груди жаль стискав;
Та сльози, ані жаль ні біль пекучий тіла,
Ані прокляття нас не відтягли від діла,
І молота ніхто із рук не випускав.
Оттак ми всі йдемо, в одну громаду скуті
Святою думкою, а молоти в руках...
Нехай прокляті ми і світом позабуті!
Ми ломимо скалу, рівнаєм правді путі,
І щастя всіх прийде, по наших аж кістках.

PETER SLUSARCHUK
260 HANOVER ST.
BOSTON, MASS.

НА СУДІ.

Судіть мене, суді мої
Без милости хвальшивої,—
Не надійтесь що зійду я
З „дороги нечестивої,”
Не надійтесь, що голову
Перед вами смирно схилю я;
Що в добрість вашу вірити
Буду одну хоть хвилю я...
Судіть мене без боязні:—
Бо ж сильні ви — те знаєте;
Судіть без встиду, бо ви встид
На привязі тримаєте.
Судіть, як каже право вам,
Судіть гостріше, тяжче ще—
Бо ви і право то одно
В одній машині колісце...
Тільки одно прошу я вас:
Скажіть виразно й сміло ви,
Яка вина моя і тих,
Що разом з нами йдуть і йшли?!
Скажіть виразно:— люде ці

То зрадники—вони хочуть
Перетворить, перевернуть,
Звалити весь суспільний лад...
Та й ще скажіть, за що хочуть
Перевернути лад цілий?!—
За те—що паном в нім богач,
А гнесь слугою люд німий!
За те що чесна праця в нім
Придавлена, понижена,
Хоть весь той ваш суспільний лад
Піддержує її живить вона!
За те, що дармоїдство тут
З робучих рук ссе кров і ніт!
За те, що в школах і церквах
Темнота леться, а не світ!
Що леться мільонів кьов
По прихоті панів, царів!
За те, що люде людам тут—
Кати, боги, раби, гірш псів!
Та й ще скажіте, як той лад
Перевернути хочем ми!...—
Не збруєю, не силою
Вогню, заліза і війни,
А правдою і працею

Ї наукою... А як війна
Кривава понадобиться—
Не наша буде в тім вина!
Та й ще скажіть, що ви й сами
Не відмовляєте нам то,—
Що правду ми говоримо,
Що прямо й чесно ми йдемо
За правдою... Все це скажіть,
Судді мої, по-щирости,—
Тоді в імя цього ладу
Судіть мене без милости!

ПРИВИД.

Холодна ніч. Спокійно, важно, звільна
На землю вохкий сніг паде й паде;
З густої тьми журба якась могильна
Вихилює лице своє бліде.

Лямпи горять. Колеса світляні
Довкола них стіснились; мерехтить
Кривавий блиск. Неначе сонні мрії
Фіярки мигають і гинуть в-мить.

На тротуарах ще прохожих сила
Ціліндри, шуби, модні боа дам
І драні лахи—ріжнобарвна хвиля
Пливе, гуде, спіраєсь тут і там.

І я в юрбі, сумний і садинокий,
Пливу безвладно, щоб за власних дум
Втекти—та невідстунний і глибокий
Зо мною в серці все несеться сум.

І наче той, що тоне і в знесилі
Шукає гільки, корня, стебельця,—
Так я між лиць тих в перстій люду хвилі
Шукаю щиро-дружнього лица.

І враз я здеревів і стрепенувся,
Щось горло стисло, в грудях сперло дух...
Тікати бажав, але й не ворохнувся,
Мов оглушив мене важкий обух.

То не обух! То йшла передо мною
Висока постать, рівна та струнка,
Оглянулась, хитула головою,
Моргнула на прохожого панка.

Оглянулась ще раз. Великі сні
Глибокі, темні мов та чорна ніч,
З моїми стрілись і в безодні ночі
Пронали... двоє їх спішило прич.

А я стояв, мов стовп. Юрба народу
Мене штовхала, сувала раз-в-раз,
Та я не чув ні холоду, ні болю,
Мов огник свідомости в мізку згас.

„Вона!...” Із уст одно те слово присло,
Та в нім була магічна міць страшна,
Мов камінь млиновий, за шию тисло
Мене одно словечко це: „Вона!”

Вона! ця гарна квітка, „сон царівни,”
Котрої розцвітом втішався я,
Котрої запах був так чарівний,
Що й доси п'яна ним душа моя!

Вона, котрій я все бажав віддати,
Ввесь скарб душі, всі думи, всі чуття,
Котрої слід я рад був цілувати,
В котрій вбачав красу і ціл буття.

Та, що мене одніським словом своїм
Могла героєм, генієм зробіть,
Обдарувать надією й спокоєм,
Заставить все найвищеє любити.

Та, що в руці від раю ключ держала,—
Вона його закинула в багно,
І чарівного слова не сказала...
Чи хоч в душі гризе її воно?

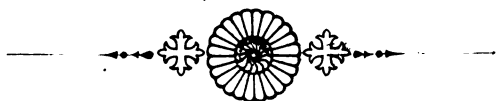
Не словом—рухом, поглядом холодним
Мене зіпхнула в темний рів без дна.
Лечу!... Валюсь!... Та там внизу в безодні
Хто це пронацій, стоптаний? Вона!

Стій привиде! Скажи, яка неволя
Тебе зіпхнула з радісних вершин?
Хто смів красу й пишноту цього поля
Втоптать в болото і з яких причин?

Чи голод, холод і спритства сльози,
Чи та жага, що серце рве її скребе
Що хилить волю, мов та буря лози,
На торг ганьби цей випхнула тебе?

Постій! Постій! Я вмію це відчутти...
Моя любов не згасла ще, горить.
Зуміє райський ключ зо дня здобути,
Зуміє рай запертий одчинить.

Не чує! Щезла з ним у нітьмі ночі,
Лиш вид її проняв мене, як ніж,
О лінше б вам було осліпнуть, очі,—
Було б в душі ясніш і спокійніш!...

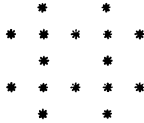
ГІМН.

Вічний революціонер—
Дух, що тіло рве до бою,
Рве за поступ, щастя й волю,
Він живе, він ще не вмер,
Ні пекельні тортури,
Ні тюремні чорні мури,
Ані війська муштровані,
Ні гармати лацтовані,
Ні шпiонське ремесло
В гроб його ще не звело.

Він не вмер, він ще живе!
Хоч од тисяч літ родився,
Та аж вчора розповився
І о власній силі йде
І простує, і міцніє,
І спішить туди, де дніє;
Словом сцльним, мов трубою,
Міліони рве з собою,—
Міліони радо ідуть,
Бо це голос духа чуть.

Голос духа чути скрізь:
По курних хатах мужицьких,
По варстатах ремісницьких,
По місцях недолі й сліз.
І де тільки він роздасться,
Щезнуть сльози сум нещастя,
Сила родиться й завзяття
Не ридать, а добувати,
Хоч сиnam, як не собі,
Кращу долю в боротьбі.

Не люде наші вороги,
Хоч люде гонять нас і судять
І запирають до тюрми
І осьмівають нас і гудять.

Бо люде що? Каміня те,
Котре розбурхана весною
Валами котить і несе
Ріка розлітая з собою.

Не в людях зло, а в путах тих,
Котрі незримиими вузлами
Скрутили сильних і слабих
З їх мукою і їх ділами.
Мов Ляокоон серед змії,
Так люд увесь в тих путах вв'язався...
Ох і коли ж той скрут страшний
На тілі велетня порветься?

ФАНТАСТИЧНІ ДУМИ,
ФАНТАСТИЧНІ МРІЇ...

Якби знав я чари, що спиняють хмари,
Що два серця можуть івести до пари,
Що ламають пута, де душа закута,
Що в поживу ними зміниться й отрута, —
То тебе би, мила, обдала їх сила,
Веї в твоїм би, серці іскри погасила,
Всі думки й бажаня за одним ударом,
Лиш одна любов би вибухла пожаром.
Обняла б достоту всю твою істоту,
Мислі б всі пожерла, всю твою турботу...
Тільки мій там образ і яснїє й грїє...
Фантастичні думи! фантастичні мрії!...

Якби я був лицар і мав панци добрий,
І над всіх був сильний, і над всіх хоробрій,

Я би з перемоги—вороги під ноги,
Що до тебе не дають дороги!
Я б добувсь до тебе через мури й стіни,
Я побив би смоки розметав руїни,
Я б зловув скарби всі що їх криє море.
І до ніг твоїх би положив, о зрє!...
Де б тебе не скрито, я б зламав верії...
Фантастичні думи! фантастичні мрії!...

Якби я не дурень, що в думках лиш кисне,
Що співа і плаче, як біль серце тисне,
Що будуще бачить людське і народне,
А в сучаснім блудить, як дитя голодне;
Що із неба ловить зорі золотії,
Але до дівчини приступить не вміє;
Ідеали бачить геть десь за горами,
А живеє щастя з рук пустив без тями;
Аж тепер, запізно, плаче та дуріє...
Фантастичні думи, фантастичні мрії!...

В ШИНКУ.

Сидів в шинку і пив горілку,
Бо коло серця щось цекло.
Згадав про діти, хвору жінку,
Згадав про щастя, що втікло...
Згадав, як був господар він,
Як шанували всі сусіди,
Всяк оддавав йому поклін
І слово доброє завсіди.
А далі... далі не хотів
І згадувать! настало лихо!
Чому мовчати він не вмів,
Коли казали бути тихо?
Коли громаду кривдив пан,
Чому він мусів позиватись?
Хоч не його зорали лан,
З панами права добиватись?...
І не добивсь з панами права,
Ще й сам од них біди дізнавсь,
Громадська пропала справа.
Він сам до крихти зруйнувавсь:

Худоба, хата, поле й сад,
Пішли за кошта судові...
В широкий світ, неначе в ад,
Його з сім'єю без надії,
Без хліба пхнули. Жінка мре
Із голоду на переднивку,
У наймах діти...—Тато де?—
Сидить в шинку і п'є горілку.

* *
*

По бурхливім океані
Серед пінявих валів
Наша флота суне б'ється
До незвісних берегів.
Плещуть весла, гнуться щогли...
Ось і пристань затишна
Завертай! І бік при боці,
І стерно біля стерна—
Кидай якорі! На беріг
По помостах виходи!
Ні чечерк! Ще ледве днія...
Пусто скрізь... Ставай в ряди!

Сонний город ще дрімає...
Схопимо його у сні...
Перший крик—наш окрик бою
І побіднії пісні.
Та заким рушать, пускайте
Скрізь огонь по кораблях,
Щоб всі знали, що нема нам
Бороття на старий шлях,
Бухнув дим! Хлюпоче море...
Щось мов стогне у судні!...
Паруси залопотіли,
Наче крила огняні.
Гнуться реї, сиплють іскри,
Мов розпалені річки...
Снасть скрипить... Високі щогли
Запалали, мов свічки...
Що за нами, хай на віки
Вкриє попіл життєвий!
„Або смерть, або перемога!”—
Це наш оклик бойовий!
До одважних світ належить.
К чорту боязнь навісну!
Кров і праця нам збудують
Нову, кращу вітчину!...

У ЦАРИЦІ.

У цариці моєї високий дворець
На сімьох він стовпах золотих,
У цариці моєї блискучий вінець
Од алмазів горить дорогих.

У цариці моєї в зеленім саді
Краса рож і лілей росцвила,
І сріблястий потік у прозорій воді
Ловить блиск її кіс і чола.

Та не чує вона, що струмок шипотить,
І не гляне вона на квітки;
Блиск очей лазурових скорбота тьмарить,
І журба заповнила думки.

Вона бачить: в північній десь там сто-
Де мороз і туман, і біда, (роні,
З злою силою тьми у нерівній борні
Нею лишений друг пропада.

Свій алмазний вінець відкида на цю вість
Двір лишає і золото все,
І до друга певірного—нежданий гість—
Своє серце пречисте несе.

Мов над труном—зимою весна молода,
Вся блискача схилилась над ним,
І покрила його, мов зірниця бліда,
Промінистим покровом своїм.

І розпалися темнії сили до тла,
Чистим полум'ям ввесь він горить,
І з любов'ю в чудових очах почала
Стиха другу вона говорить:

-- „Знаю, воля твоя наче морська струя:
Колись ти вірність мені хоронить
І ти клятву зламав... та чи ж зрада твоя
Могла серце моє одмінити?”

* *
*

Земле, моя всеплодющая мати,
Сили, що в твоїй живе глибині.
Краплю, щоб в бою сильніше стояти,
Дай і мені!

Дай теплоти, що розширює груди,
Чистить чуття і відновлює кров.
Що до людей безграничну будить
Чисту любов!

Дай і огню, щоб ним слово налити,
Душі стрясать громовую дай власть
Правді служити, неправду палити
Вічну дай страсть!

Силу рукам дай, щоб пута ламати,
Ясність думкам—в серце кривди влучать,
Дай працювати, працювати, працювати,
В праці сконати!

* *
*

Чого являєшся мені
У сні?
Чого звертаєш ти до мене
Чудові очі ті ясні,
Сумні,
Немов криниці дно студене?
Чому уста твої німі?
Який докір, яке страждання,
Яке несловне бажання
На них, мов зарево червоне,
Займається і знову тоне
У тьмі?

Чого являєшся мені
У сні?
В життю ти мною згордувала,
Моє ти серце надірвала,
Із нього визвала одні
Оті риданя голосні—
Пісні.

В житю мене ти й знать не знаєш,
Ідеш по вулиці—минаєш,
Вклонюся—навіть не зирнеш

І головою не кивне щ.
Хоч знаєш, знаєш, добре знаєш,
Як я люблю тебе без тям,
Як мучусь довгими ночами
І як літа вже за літами
Свій біль, свій жаль, свої пісні
У серці здавлюю на дні.

О, ні!

Являйся, зіронько, мені
Хоч в сні!
В життю мені весь вік тужити—
Не жити!
Так хай те серце, що в турботі,
Неначе перла у болоті,
Марніє, вяне, засиха,—
Хоч в сні на вид твій оживає,
Хоч в жалощах живіше грає,
По людські вільно оддыха,
І того дива золотого,
Зазнає щастя молодого—
Бажаного. страшного того
Гріха!

НА РІКАХ ВАВИЛОНСЬКИХ.

На ріці вавилонців і я там сидів,
На розбитий орган у роспуці глядів.
Наді мною ругавсь вавилонців собор:
— „Заснівай нам що будь! Про Сіон про
(Табор! ”

— „Про Сіон? про Табор? Їм вже чести
(нема!

На Таборі—пустель! На Сіснї—тїма.
Лиш одну хїба пісню я вмю стару:
Я рабом уродивсь та рабом і умру.
Я на світ народився під свист батогів,
Із невольника батька, в землі ворогів.
Я хилитись привик од дитинячих лїт,
І всьміхатись до тих, що катують мій рїд.
Мій учитель був пес, що на лапки стає,
І що лиже ту руку, яка його б'є.
І хоч зріс я, мов кедр, що вінчає Ливан.
Та душа в мнї похила, повзка, мов бур'ян.
І хоч часом, мов грїм, гримне слово моє,
То це бляшаний грїм, що нікого не вб'є.
І хоч вирвется з уст крик: „хай гине тиран!”
То не крик це душі, тільки брязкіт кайдан.

І хоч в душу вірвесь часом волі приваб,
Але кров моя—раб. Але мозок мій—раб!
Хоч я пут не носив на руках, на ногах,
Але нервах носив все невільницький страх,
Хоч я вільним зовусь, а як раб спину гну,
І свобідно в лице нікому не зирну.

Перед блазнем усяким корюся, брешу,
Вільне слово в душі, наче свічку гашу.
Хоч тружусь день і ніч, не доїм не до сїлю
А все чується: це я на панськїм роблю. “

І хоч труд свій люблю, авсе чую гачок:
Ти прикутий до нього, мов раб до тачок,
Хоч добра доробивсь, та воно лиш тяжить,
Мов чуже для когось мушу я сторожить.
З ким в життю не зійдусь, все підляжу йому
Сяк чи так вибїрай,—все найтяжче візьму.

І хоч часом в душі піднімається бунт,
Щоб із пут отрястись, стати твердо на
(грунт.

Ах, то й це не той гнів, що шаблюку стиска,
Це лиш злоба низька і сердитість рабська!

Вавилонські жінки ,одвернувшись ідїть,
І на мене здивовано так не глядїть!
Щоб не впало прокляття моє на ваш плід
Не прийшлося би раба привести вам на світ.

Вавилонські дівчата, минайте мене,
Хай мій вид співчуттям серце вам не

(торкне!

Щоби вам не судилась найтажча судьба
Найстрашніша клятьба—полюбити раба!“

„Жени руськія восплакашася.“

Де не лилися ви в нашій бувальщині,
Де, в які дні в які ночі,
Чи в половеччині, чи то в князівській удаль-
(щині,
Чи то в козаччині, лядщині, ханщині, пан-
Ріднії сльози жіночі? (щині,
Скільки сердець розривалось, ридаючи,
Скільки звялили страждання!
А як же мало таких, що міцніли, складаючи
Слово до слова, в безсмертних піснях вили-
Тисячолітні риданя! (ваючи

Слухаю, сестри, тих ваших піснь сумовитих,
Слухаю й стиха міркую:

Скільки сердець тут розбитих, могил тут

(розритих,

Жалощів скільки неситих. слів вийшло про—

На одну пісню такую?.. (литих

НЕ ПОРА.

Не пора, не пора, не пора

Нам, братове, чужинцям служить:

Довершилась України кривда стара,—

Нам пора для України жить.

Не пора, не пора, не пора

За неvigласків лить свою кров.

І лю́бити того, що наш люд обдира,—

Для України наша любов.

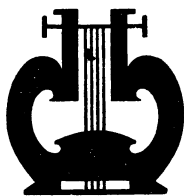
Не пора, не пора, не пора

Врідну хату вносити роздор!

Хай пропаде незгоди проклята мара

Під України эднаймось прапор!

Бо юра ця виликая эсть:
У завзятій, важкій боротьбі
Ми поляжем, щоб волю і щастя, і честь:
Рідний край, здобути тобі!

З М І С Т .

	Ст.
Народе мій, ...	1
Каменярі	4
На суді	7
Привид	9
Гімн	14
Не люде наші вороги	16
Фантастичні думи	17
В шинку	19
По бурхливім океані	20
У цариці	22
Земле моя	24
Чого являєшся мені	52
Сонет	27
На ріках Вавилонських	28
Жени руськія	30
Не пора	31

Похибки друкарські.

Ст. 2 16-й рядок з гори, місто пісню, маэ
бути хвилю.

Ст. 4 15-й рядок з гори,
місто прзначено, маэ бути прзначено.

Ст. 5 22-й рядок з гори місто і, маэ бути і.

„ 10 14-й „ „ „ за „ „ од.

„ „ 19-й „ „ „ перстій, маэ бу-
ти пестрій.

Ст. 11 26-й рядок з гори,
місто хитула маэ бути хитнула.

Ст. 17
13-й рядок з гори, місто панци, маэ бути
панцир.

PETER SLUSARCHUK
260 HANOVER ST.
BOSTON, MASS.

REVOKAN
MAY 1954

LIBRARY

UNIVERSITY OF TORONTO

1911

1911

UNIVERSITY OF TORONTO

1911

1911

